

UAB „Žalia žemė“
Girulių g. 5, Vilnius,
el. p. darius@zaliazeme.lt

DĖL 2025-03-03 REIKALAVIMO

2025 m. kovo 28 d.

Asociacija „Kraštovaizdis“ (toliau – Asociacija) gavo UAB „Žalia žemė“ (toliau – Bendrovė) 2025-03-03 reikalavimą (toliau – Reikalavimas), kuriame reikalaujate: per 7 (septynias) kalendorines dienas nuo šio reikalavimo gavimo dienos paneigti paskleistą melagingą informaciją toje pačioje platformoje ir formatu, kuriuo ji buvo paskleista, aiškiai nurodant, kad informacija buvo klaidinga ir neatitiko tikrovės.

Asociacija Jus 2025-03-10 raštu informavo, kad atsakys per 20 darbo dienų ir prašė nurodyti, jei yra koks nors konkretus teisinis pagrindas kodėl Asociacija turėtų atsakyti per trumpesnę nei 20 darbo dienų ar kitą terminą, tačiau to nenurodėte.

Reikalavimo 4 punkte nurodote, kad: „2024-10-15 „YouTube“ platformoje transliuotoje laidoje „Kova su malūnais. Teisutis Buda“, paskelbtoje kanale „Politika. Edmundas Jakilaitis“ (Laida), Asociacijos prezidentas Teisutis Buda paskleidė tikrovės neatitinkančią informaciją, kuri menkina Bendrovės dalykinę reputaciją ir klaidina visuomenę dėl vėjo elektrinių parko plėtros Širvintų rajono savivaldybėje (Projektas) teisėtumo bei įgyvendinimo principų“.

Susipažinome su Jūsų Reikalavimu ir teikiame atsakymus ir paaiškinimus į jį. Primename, kad jau teikėme Jums atsakymą į ankstesnį 2025-01-14 reikalavimą, kuriame prašėme patikslinti pateikti informaciją atitinkamais klausimais, tačiau to nepadarėte.

Kadangi didžiąją dalį Reikalavimo sudaro Jūsų pateikiama subjektyvi nuomonė ir samprotavimai apie Asociacijos prezidento Teisutis Budos teiginius, kuriuos cituojate išimtus iš konteksto ir laikote neatitinkančiais tikrovės, patogumo dėlei cituojame Reikalavimo punktus, kuriuose nurodote tikrovės neva neatitinkančius teiginius, ir teikiame paaiškinimus dėl jų.

„7. Pirma, Bendrovės Reikalavime buvo aiškiai nurodyta, kad Asociacijos prezidentas Teisutis Buda Laidoje paskleidė tiesos neatitinkančią informaciją, teigiant, jog „planuojama, tai įvyko prieš 1,5 metų, 117 vietų, kuriose bus statomos vėjo jėgainės“ bei „iš kurių dabar mes sužinojome, kad buvo likę 72. Šiuo momentu, po poveikio aplinkai vertinimo pirmo etapo, dabar yra tiriamos 48 vietos“.

Primename, kad informaciją apie 117 planuojamų statyti vėjo elektrinių Jūs patys nurodėte pranešime apie UAB „Žalia žemė“ planuojamo statyti iki 117 vėjo elektrinių parko Alionių sen., Širvintų sen. ir Zibalų sen. Širvintų r. sav. Vilniaus apskr. teritorijoje (toliau – VE parkas), kurių vienos vėjo elektrinės (toliau – VE) galia – iki 8 megavatų, aukštis iki 280 m statybos ir veiklos poveikio aplinkai vertinimo pradžią, paskelbtame Aplinkos apsaugos

agentūros interneto svetainėje 2023 m. kovo 7 d. Todėl neaišku kuriuo aspektu Laidoje pasakyti žodžiai neatitinka tikrovės.

Reikalavimo 8 punkte nurodote, kad paskelbtoje VE parko PAV ataskaitoje aiškiai nurodyta, kad maksimalus planuojamas vėjo elektrinių parko Alionių, Širvintų ir Zibalų sen., Širvintų r. sav. Vilniaus apskr. teritorijose skaičius yra iki 72 vėjo elektrinių.

Iš viso Reikalavimo turinio matyti, kad bandote sudaryti nuomonę, kad VE parke planuojamų vėjo elektrinių skaičius yra gerokai mažesnis nei 72, tačiau nenurodote ir nėra iki galo aišku koks gi jis konkrečiai tas skaičius yra ar bus. Todėl nesuprantama, kodėl teiginį, kad tiriamos 48 vietos laikote neatitinkančiu tikrovės. Net įvertinus Jūsų cituojamus sakinių fragmentus, ištrauktus iš konteksto, akivaizdu, kad yra pasakojama apie Projekto eigos chronologiją ir neteikiama jokios tikrovės neatitinkančios informacijos. Asociacijai neaišku ką konkrečiai reiktų paneigti. Prašome Jūsų atsiųsti paskutinę VE parko planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos (toliau – PAV ataskaita) redakciją ar kitą oficialų dokumentą, kur būtų aiškiai ir konkrečiai nurodytas planuojamas vėjo elektrinių skaičius, kadangi ir patys pripažįstate, kad planuojamų VE skaičius nuolat kinta.

„10. Antra, Asociacijos prezidentas pateikė klaidinančią informaciją, kad „ornitologinius tyrimus atlieka pats užsakovas. Kaip tai pats užsakovas, - sakau, reiškia, atsakovas atneša jums papkę, kuri, reiškia, jie atlieka ornitologinius tyrimus, jūs ją įsegate į poveikio aplinkai vertinimą, nusiimate sau atsakomybę“.

Pirmiausia atsiprašome už žodžio „papkę“ vartojimą, nes tai yra lietuvių kalboje nevertotina svetimybė, turėta mintyje – aplankas, segtuvas su dokumentais.

Teiginys, kad ornitologinius tyrimus atliko pats užsakovas apima ir užsakovo pasamdytus asmenis, toks sutapatinimas atitinka šnekamojoje kalboje vartojamus išsireiškimus. Tai patvirtina Jūsų ankstesniame 2025-01-14 reikalavime cituotos Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nuostatos, kad planuojamos ūkinės veiklos organizatorius savo lėšomis organizuoja atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo bei poveikio aplinkai vertinimo procedūras.

Jums puikia žinoma ir tai nurodėte ankstesniame 2025-01-14 reikalavime, kad būtent UAB „Žalia žemė“ (toliau – Bendrovė) vykdo VE parko projektą, PAV ataskaitos rengimui Bendrovė samdė UAB „Sweco Lietuva“, o ornitologiniams tyrimams buvo pasitelkta Lietuvos ornitologų draugija, tai matyti iš parengtos ir oficialiai pateiktos derinimui PAV ataskaitos. Todėl nėra aišku kokią neva tikrovės neatitinkančią informaciją reikia paneigti. Akivaizdu, kad ornitologiniai tyrimai atlikti užsakovo, t. y. Jūsų, naudai ir interesais, už Jūsų pinigus. Iš viso Laidos turinio yra visiškai aišku kas ir kaip atliko ornitologinius tyrimus, todėl iš konteksto ištrauktų sakinių dalių citavimas nėra korektiškas, tokiu būdu iškraipoma teiginių esmė. Be to, jei PAV ataskaitą ar tam tikras jos dalis parengė savo sričių ekspertai, kuriais pasitikite, teigiate, kad jie tinkamai atliko savo darbą ir sumokėjote už tai jiems pinigus, nesuprantama kokių aspektu Jūsų dalykinę reputaciją gali pažeisti Jūsų cituojami teiginiai.

„15. Trečia, Asociacijos teiginys apie Projekto keliamą „reikšmingą grėsmę paukščiams“ bei pareiškimas, esą „viskas – tie paukščiai yra pasmerkti žūčiai“, neatitinka tikrovės. Šie teiginiai neatspindi fakto, jog Projekto metu numatyta taikyti pažangias technologijas, siekiant sumažinti bet kokią grėsmę paukščiams, kaip tai nustatyta ES aplinkosaugos normose“.

Pakartojame, jog tai, kad veikiant vėjo elektrinėms saugomų rūšių laukiniai paukščiai žūsta susidūrę su vėjo elektrinėmis, yra patvirtinę ir patys Bendrovės samdyti ornitologijos specialistai. Todėl dėl šios informacijos paneigimo reikia kreiptis į ją paskleidusį asmenį – Lietuvos ornitologų draugijos vadovą Liutaurą Raudonikį. Kol ši informacija nepaneigta, nėra pagrindo ją nesiremti.

Jūsų nurodomi argumentai Reikalavime šiuo klausimu nepaneigia Asociacijos atsakyme į ankstesnį Jūsų 2025-01-14 reikalavimą nurodytuose straipsniuose pateikiamos informacijos. Taip pat primename, ir Jums tai žinoma, kad Asociacija nustatyta tvarka pateikė daug pastabų PAV ataskaitai dėl planuojamų naudoti radarų, tačiau iki šiol į pastabas nėra atsakyta, o konkrečios informacijos kur Europos valstybėse testuoti Jūsų siūlomi naudoti radarai, kas gamintojas, kaip jie veiks iki šiol nepateikėte.

„22. Ketvirta, Asociacijos teiginys, kad „Bendrovės samdyti ornitologijos specialistai patvirtino, jog paukščiai žūsta susidūrę su VE“ yra selektyvus.“

Šį teiginį viešai patvirtino Jūsų samdytos PAV ataskaitos ornitologinės dalies rengimui Lietuvos ornitologų draugijos vadovas Liutauras Raudonikis Lietuvos radijo ir televizijos laidoje „Panorama“.

Taip pat Lietuvos ornitologų draugijos vadovas Liutauras Raudonikis Youtube platformos kanale „Skirmantas Malinauskas“ viešai skelbiamame įrašė „Auksiniai kiaušiniai“ pasisakė, kad: „Ten iš tikrųjų ta teritorija, mes kai dėjom, pati pradžia – aš perspėjau – tai yra labai netinkama. Sakau – Jūs nelįskite, vystytojams, nes bus problemų. Aš galvojau dėl šikšnosparnių dar bus ten blogiau, nes tie irgi žūna...“ (žr. nuo 51.09 min iki 51.35 min). Taigi iš konteksto aišku ir suprantama, kad VE parko teritorijoje žūsta pirmiausiai laukiniai paukščiai.

Be to, ir pačioje PAV ataskaitoje numatyta: „Parengti ir su AAA suderinti teritorijos paukščių ir šikšnosparnių monitoringo programą. Paukščių ir šikšnosparnių stebėsenos programoje turi būti numatyti šie tyrimai: migruojančių (praskrendančių) paukščių apskaitos; migruojančių paukščių koncentracijų/sankaupų apskaitos; perinčių paukščių apskaitos VE parko teritorijoje; perinčių ir besimaitinančių plėšriųjų paukščių VE teritorijoje apskaitos; žiemojančių paukščių apskaitos; šikšnosparnių rūšių gausumo įvertinimas; šikšnosparnių maitinimosi ir perskridimo teritorijų nustatymas; šikšnosparnių žiemojimo vietų identifikavimas; žūvančių dėl VE veiklos paukščių ir šikšnosparnių tyrimai (tik VE eksploatacijos metu)“ (AT1 laida F 2024-10-31, psl. 164). Todėl nėra aišku kas nurodytame teiginyje neatitinka tikrovės.

Taigi prašome paaiškinti kodėl ir kaip šiame Reikalavimo punkte nurodyti teiginiai neatitinka tikrovės, kaip suprasti Jūsų vertinimą, kad jie yra selektyvūs.

„27. Penkta, Asociacijos teiginiai apie Projekto pajamas, tokie kaip „Vienas vėjo malūnas, reiškia jisai yra nuo milijono iki pusantro milijono eurų už papkę“, yra spekuliatyvūs ir klaidinantys“.

Pakartotinai apgailestaujame dėl žodžio „papkę“ vartojimo.

Kaip minėta, informaciją apie paruoštos dokumentacijos (aplanko, segtuvo) vienai VE kainą rinkoje esame gavę iš tokio pobūdžio projektų vystytojų šiaurės Lietuvoje.

Jei ši kaina Jūsų atveju yra didesnė ar mažesnė – maloniai prašome ją nurodyti, jau atsakyme į Jūsų ankstesnį 2025-01-14 reikalavimą siūlėme Jums tokią informaciją Asociacijai pateikti, kurią įsipareigojame paskelbti. Asociacijos nuomone, tai prisidėtų prie Bendrovės veiklos skaidrinimo ir deklaruojamo bendradarbiavimo su visuomene stiprinimo. Šiuo aspektu taip pat pažymime, kad nėra aišku kaip minėti teiginiai daro neigiamą poveikį Jūsų dalykinei reputacijai ir kodėl jie neatitinka tikrovės, nes patys nepateikiate jokių duomenų.

Be to, atkreipiame dėmesį, kad Jūsų kreipimasis į Asociaciją su šiuo, 2025 m. kovo 3 d. Reikalavimu atsakyti per 7 kalendorines dienas, sutapo su 2025 m. kovo 4 d. 9 val. organizuojamu Aplinkos apsaugos agentūros nuotoliniu pasitarimu suinteresuotos visuomenės pastaboms aptarti prieš priimant sprendimą dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai dėl VE parko. Reikalavimas Asociacijai pateiktas 2025-03-03 18.44 val. elektroniniu paštu, t. y. likus keliolikai valandų iki minėto pasitarimo. Reikalavimo pateikimą tokiu metu vertiname kaip siekį daryti Asociacijai spaudimą.

Atkreipiame dėmesį, kad tai ne pirmas Jūsų kreipimasis, kuriame grasinate Asociacijai ir jos atstovams teismais arba kreipiatės į teismą, ir tokie kreipimai itin dažnai sutampa su tam tikrais reikšmingais procedūriniais įvykiais VE parko planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese, kuriuose turi dalyvauti ir suinteresuota visuomenė, kuriai atstovauja Asociacija.

Primename, kad Vilniaus apygardos teismas įsiteisėjusia 2024 m. birželio 13 d. nutartimi civilinėje byloje Nr. e2S-1328-794/2024 atmetė ieškovės UAB „Evecon“ atskirąjį skundą ir paliko nepakeistą Vilniaus miesto apylinkės teismo 2024 m. balandžio 17 d. nutartį, kuria teismas tenkino atsakovų Asociacijos ir Teisučio Budos prašymą ir ieškovės UAB „Evecon“ ieškinį paliko nenagrinėtą, o ieškovo ieškinys buvo pripažintas SLAPP ieškiniu. Šioje byloje UAB „Žalia žemė“ dalyvavo kaip trečiasis asmuo.

Ištrauka iš 2024 m. balandžio 17 d. Vilniaus miesto apylinkės teismo priimtų nutarties: „Visų pirma, **ieškovės pareikštas ieškinys neabejotinai sukuria atsakovams spaudimą** – jie turi skirti bylinėjimuisi ne tik finansus, bet ir laiką. Ieškinys yra pareikštas išimtinai dėl atsakovės asociacijos „Kraštovaizdis“ vykdomos veiklos. Iš ieškinio turinio akivaizdu, kad ieškovės netenkina atsakovės aktyvus veikimas, kai asociacija reiškia valstybės ir savivaldybės institucijoms, kitiems asmenims abejones trečiojo asmens UAB „Žalia žemė“ vykdomo vėjo elektrinių parko projekto įgyvendinimo procedūrų tinkamumo, kitų su tuo susijusių aplinkybių. **Akcentuodama atsakovų veiklos pobūdį, ieškovė ignoruoja faktą, kad kiekvienas suinteresuotas asmuo turi teisę ginti savo interesus, susijusius su ginčo projektu, teisės aktuose nustatyta tvarka. Vien dėl to, kad atsakovai nepritaria projektui ir atsakovė asociacija**

„Kraštovaizdis“ šiuo klausimu veikia aktyviai, atsakovų veikla negali būti ribojama. Atsakovai iš esmės pagrįstai teigia, kad ieškinys turi atgrasomojo poveikio požymių.

Preliminariai įvertinus ieškovės pateiktus argumentus, kuriais įmonė grindžia šį reikalavimą ir jo apimtį, **darytina išvada, kad toks reikalavimas pareikštas ne siekiant realiai apginti ieškovės teises, bet bauginti atsakovus.**

Trečia, nesąžiningą ieškovės tikslų pobūdį preliminariai rodo ir aplinkybė, kurią išskiria atsakovai, kad ieškinys pareikštas tuo metu, kai atsakovai turėjo teisę teikti siūlymus dėl poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos. Įvertinus tai, kad ieškovė reiškia nepasitenkinimą atsakovų veikla, galima pagrįstai numanyti, **jog ieškiniu ieškovė siekė atgrasyti atsakovus nuo pastabų dėl ataskaitos reiškimo, ir kad šio momento sutaptis nėra atsitiktinė**“.

Su visu teismo nutarties tekstu galima susipažinti paspaudus nuorodą: <https://www.krastovaizdis.eu/pdf/kr101.pdf>.

Taip pat primename ir Youtube platformos kanale „Skirmantas Malinauskas“ viešai skelbiamame įrašė „Aukšiniai kiaušiniai“ UAB „Evecon“ vadovo Giedriaus Kvedaravičiaus pasisakymą apie minėtą ieškinį: „...iš esmės kur mes padarėm klaidą, kad mes žinodami kas už tos asociacijos stovi, kad iš esmės žmonės, valdantys 100 milijonų eurų ir daugiau, mes įrašėme į bylą ieškinį 50000 eurų. Tai va čia buvo mūsų strateginė klaida šitoj vietoj...“ (žr. nuo 17.20 min iki 18.23 min).

Asociacija nesutinka, kad skleidė tikrovės neatitinkančią ar Jūsų dalykinę reputaciją žeminančią informaciją, kaip nurodote Reikalavime.

Pakartotinai siūlome Jums bendradarbiauti, pateikti Asociacijai jos prašytą informaciją apie VE parką, PAV ataskaitą ir kitais susijusiais klausimais, kurią Asociacija paskelbs viešai.

Elektroninio pašto adresas kontaktams: dokumentai@krastovaizdis.eu.

Pagarbiai,

Asociacijos „Kraštovaizdis“ prezidentas

Teisutis Buda